

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4592587

Onderwerp: Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2026

Kernboodschap

In dit jaarprogramma onderwijshuisvesting 2026 geven we aan welke investeringen in dat jaar in onderwijshuisvesting worden gedaan en wat de planning daarvoor is. De basis hiervan wordt ontleend uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP 2024-2039) dat begin 2024 is vastgesteld. In 2026 wordt de tijdelijke huisvesting aan de Agnietenstraat 227 en Brugstraat 6 opgeleverd. Ook wordt er ruimte gerealiseerd voor een nieuw te vestigen school.

Voorstel

1. Het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2026 vast te stellen.
2. Akkoord te gaan met het al in 2025 uitvoeren van urgente aanvragen opgenomen in het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2026.
3. Akkoord te gaan met de financiële afhandeling van het Lorentz.
4. Akkoord te gaan met de meerkosten voor de SUVIS-maatregelen bij MFC Salamander.
5. De voorgestelde begrotingswijziging 25-007 vast te stellen.

Inleiding

Op basis van opeenvolgende jaarprogramma's wordt door schoolbesturen en de gemeente uitvoering gegeven aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Het IHP 2024-2039 beschrijft voor de komende 16 jaar voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs het pad naar vervanging en renovatie van de huidige schoollocaties. Dit plan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de onderwijsbesturen. Het plan helpt ons om het Arnhemse onderwijsveld de best mogelijke faciliteiten te bieden, zodat de onderwijspartners in staat zijn om onze kinderen en jongeren optimaal te kunnen faciliteren in hun ontwikkeling.

De onderwijswetgeving schrijft voor dat de gemeenteraad normen vaststelt aan de hand waarvan de bedragen worden vastgesteld voor de toegekende voorzieningen in de huisvesting. Het zogenaamde normbedrag. Dit normbedrag is taakstellend. Het schoolbestuur is als bouwheer gehouden om met dit bedrag de huisvestingsvoorziening te realiseren. In het IHP zijn hier afspraken over gemaakt. Deze worden gevolgd in dit jaarprogramma. Daarnaast zijn de ingediende aanvragen opgenomen in dit jaarprogramma. Deze voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in de verordening onderwijshuisvesting. Het jaarprogramma is in samenspraak met de schoolbesturen opgesteld.

Beoogd effect

Een kwalitatieve verbetering van de onderwijshuisvesting in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs, waardoor kinderen zich maximaal kunnen ontwikkelen, kennis kunnen vergaren en hun talenten kunnen ontdekken.

Argumenten

1.1 *Goede, gezonde, inclusieve en inspirerende scholen van groot belang.*

Elk kind heeft recht op een mooie toekomst met volop kansen om het beste uit zichzelf te halen. Schoolgebouwen zijn meer dan een plek waar kinderen les krijgen. Een school is meer dan een plek waar je rekenen, schrijven en taal leert. De school is één van de fundamenteën voor een gezonde toekomst van kinderen. Hoe beter de leeromgeving, hoe beter leerlingen functioneren en hoe beter zij zich kunnen ontwikkelen. Daarom zijn goede, gezonde, inclusieve en inspirerende scholen van groot belang.

Het IHP 2024-2039 bevat de voorwaarden om dit te realiseren. Om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen wordt er in principe jaarlijks een programma vastgesteld, waarin de aan de orde zijnde projecten worden beschreven en budgetten worden toegekend. Hierin kunnen ook afwijkingen ten opzichte van het IHP PO 2024-2039 worden aangegeven en beargumenteerd.

1.2 *Al Amana wil een islamitische basisschool in Arnhem oprichten.*

Islamitische basisschool Al Amana heeft in ongeveer 12 gemeente scholen. Veelal basisscholen, maar ook één voortgezet onderwijslocatie. Op basis van de getoonde belangstelling voor deze school heeft het bestuur besloten een school in een Arnhem te willen stichten. Conform de procedure heeft Al Amana op 31 oktober 2024 een aanvraag ingediend voor bekostiging van een basisschool, zoals bedoeld in artikel 74, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs, en met inachtneming van de regeling voorzieningenplanning po 2021. Het ministerie van OCW heeft ingestemd met deze aanvraag. Al Amana is voornemens de nieuwe school vanaf schooljaar 2026-2027 te openen.

Als het ministerie van OCW akkoord geeft op het stichten van een nieuwe school is de betreffende gemeente verplicht te voorzien in huisvesting. Daarom heeft Al Amanaj een aanvraag ingediend voor (tijdelijke) huisvesting en eerste inrichting van de school bij de gemeente Arnhem. Deze aanvraag is, conform de verordening, opgenomen in het jaarprogramma 2026. In afstemming met het schoolbestuur is ervoor gekozen om te starten met tijdelijke huisvesting in het schoolpand aan de Pythagorasstraat 9.

2.1 *Al in 2025 uitvoering gegeven aan urgente aanvragen.*

In het jaarprogramma zijn alle ingediende aanvragen opgenomen. Al deze aanvragen voldoen aan de gestelde voorwaarden vanuit de verordening Onderwijshuisvesting Arnhem. Ondanks dat er geen sprake is van spoedaanvragen, zijn er wel enkele aanvragen die urgentie hebben. Dit betreffen enerzijds de uitbreidingsaanvragen van de Hugo de Grootsschool en de Troubadour en anderzijds de asbestsanering bij de Troubadour. Gezien de urgentie van deze aanvragen is het verstandig om al in 2025 uitvoering te geven aan deze aanvragen.

3.1 *Afhandeling Lorentz conform eerder gemaakte afspraken.*

Voorafgaand aan de bouw van deze school zijn afspraken gemaakt over de kwaliteit en de financiering. Tijdens de bouw is gebleken dat er meer middelen nodig zijn dan vooraf ingeschat om het pand volgens afspraak op te kunnen leveren. De afgelopen tijd hebben zowel het schoolbestuur als de gemeente zich maximaal ingespannen om het verschil inzichtelijk te maken en een onderbouwing hiervan te krijgen. Daarbij is ook gekeken hoe er binnen de financiële kaders, die al eerder waren vastgesteld, tegemoet gekomen kan worden aan de overschrijding. Op basis hiervan is afgesproken dat er naast de afgesproken garantstelling nog een bedrag van afgerond € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld ter compensatie van de gemaakte extra kosten. De overweging hierbij is dat met het beschikbaar stellen van de extra bijdrage, de totale investering gelijk is aan de geraamde middelen. Deze extra financiële ruimte wordt veroorzaakt door de verlengde afschrijftermijnen en een later moment van overname in de tijd. De totale investering voor de overname van het pand in 2025 is daarmee € 14,6 miljoen. Quadraam zal met dit bedrag de BNG-lening aflossen die voor de bouw was aangegaan en waarvoor de gemeente tot op heden garant staat. Deze totale investering past binnen de jaarlijkse lasten die al eerder geraamd zijn.

3.2 *Afrekening onroerende zaakbelasting (OZB) en opstalverzekering conform wetgeving.*

Conform de wetgeving dient Quadraam een vergoeding te ontvangen voor de OZB lasten en de opstalverzekering van het nieuwe schoolgebouw. Eerder zijn hierover in gezamenlijkheid met het schoolbestuur andere afspraken gemaakt, maar deze zijn juridisch niet houdbaar volgens de stadsadvocaat. Aangezien er nog niet eerder is overgegaan tot verrekening dient dit met terugwerkende kracht alsnog te gebeuren. Daarna dient dit conform de wetgeving jaarlijks verrekend te worden.

4.1 *Integrale aanpak van de nieuwbouwplannen Salamander (uitbreiding) en het SUVIS-project.*

In de uitbreiding van Multifunctioneel centrum (MFC) Salamander zal een luchtbehandelingsinstallatie worden gerealiseerd volgens Frisse Scholen klasse B, conform de kwaliteitseisen als in de SUVIS (Specifieke uitkering ventilatie in scholen)-projecten. Naast de uitbreiding is De Salamander ook opgenomen in de projecten waar de SUVIS-maatregelen worden uitgevoerd. Het oorspronkelijke SUVIS-project heeft tot op heden geen

rekening gehouden met de uitbreiding. De luchtbehandelingsinstallatie van de uitbreiding zal daarom onherroepelijk gevolgen hebben voor de SUVIS-plannen zoals die eerder zijn opgesteld. Omdat de maatregelen bij voorkeur tegelijkertijd worden uitgevoerd en onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, wordt een integrale (financiële) aanpak voorgesteld.

Belangrijke argumenten voor een integrale aanpak van de nieuwbouwplannen (uitbreiding) en het SUVIS-project (bestaande gebouw) zijn:

- Beperking van overlast: Door een integrale uitvoering wordt de overlast beperkt tot één periode van verstoring;
- Kwaliteit: Door een integraal ontwerp- en uitvoeringstraject wordt geborgd dat de luchtbehandelingsinstallatie voor de uitbreiding en het bestaand gebouw optimaal op elkaar aansluiten en alle onderwijsruimten weer toekomstbestendig zijn;
- Kostenefficiëntie: Een integraal ontwerp- en uitvoeringstraject zorgt voor een efficiënte inzet van middelen (budget), zowel ten aanzien van de initiële investering als ook de exploitatie.

4.2. *De voorgestelde begrotingswijziging 25-007 vast te stellen.*

De financiële consequenties van dit raadsvoorstel zijn toegelicht onder het kopje 'Financiën' en weergegeven in de bijlage.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Ontwikkelingen die (mogelijk) effect hebben op de realisatie van projecten.*

Bij het realiseren van kwalitatief goede onderwijshuisvesting spelen diverse factoren een rol. Een aantal daarvan zijn concreet en daarop kan dan ook gestuurd worden. Echter steeds vaker is merkbaar dat er veel dynamische factoren zijn waar vooraf niet het directe resultaat van kan worden vastgesteld. In dit jaarprogramma worden ontwikkelingen benoemd die nu effect hebben op de realisatie, zoals netcongestie, maar ook ontwikkelingen die er aan komen en mogelijk effect hebben, zoals aannamebeleid maar ook de opvang van vluchtelingen. Hierdoor wordt de impact eerder inzichtelijk en daardoor kan sneller naar oplossingen gezocht worden waardoor het risico beperkt wordt. Dit kan er voor zorgen dat voor projecten vanuit het IHP op een later moment een hogere investering benodigd is.

1.2 *Nieuwe aanvragen die eerder niet waren voorzien.*

Het kan voorkomen dat er een extra ruimtebehoefte is aan onderwijs vierkante meters als gevolg van een niet voorziene externe ontwikkeling. Bijvoorbeeld bij extra opvang vluchtelingen of nieuwkomers waarvan de kinderen recht hebben op onderwijs. Indien hierbij sprake is van spoed kan hiervoor via een spoedprocedure een aanvraag worden ingediend in het lopende jaar.

Participatie

Dit Jaarprogramma is in samenspraak met de schoolbesturen tot stand gekomen.

Financiën

Door de wijziging van de planning veranderen door indexatie ook de investeringsbedragen voor projecten die in het IHP zijn opgenomen. Het vernieuwde overzicht wordt gewijzigd in het meerjaren investeringsplan (MIP), verwerkt bij de actualisatie voor de Begroting 2026-2029 en verrekend met de exploitatiemiddelen en bestemmingsreserve voor onderwijshuisvesting.

De financiële consequenties van de aanvullende besluiten zijn als volgt:

a) De overname van het Lorentz voor een bedrag van € 14,6 miljoen leidt tot structurele kapitaallasten en structurele kosten voor OZB, heffingen en verzekeringen. De kosten voor OZB, heffingen en verzekeringen in de periode 2021 tot nu zijn door Quadraam betaald terwijl deze wettelijk voor rekening zijn van de gemeente. Dit leidt tot een eenmalige vergoeding aan Quadraam van € 600.000. De totale structurele en incidentele kosten worden gedekt uit een combinatie van al beschikbaar gestelde structurele middelen bij de Begroting 2022 en bestaande dekking in de begroting voor onderwijshuisvesting die eerder werd gebruikt voor het oude gebouw aan de Groningersingel. In de eerste jaren is desondanks sprake van een licht tekort, dat door lineair afschrijven ombuigt naar een licht overschot. Dit zal worden verrekend met de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting.

b) Een aantal SUVIS-projecten gaat niet door, waardoor al zeker is dat minimaal € 600.000 aan investeringskrediet zal overblijven. Reden hiervoor is dat veel van de SUVIS-maatregelen later ook in IHP zijn opgenomen. Het voorstel is om deze onderbesteding mede in te zetten voor de uitbreiding en SUVIS-maatregelen van het project bij de Salamander.

Om eerdergenoemde redenen worden de projecten en bijbehorende middelen voor de realisatie van de SUVIS-maatregelen en de uitbreiding op MFC de Salamander samengevoegd, waarbij sprake is van over- en onderschrijdingen. De SUVIS-maatregelen op die locatie vallen zo'n € 1,6 miljoen hoger uit en er dient te worden geïnvesteerd in een batterij systeem van € 500.000. Tegelijkertijd valt de investering voor de uitbreiding zo'n € 1,5 miljoen lager uit en zoals net benoemd is er een onderschrijding op de overige SUVIS-projecten. Het voorstel is om de investeringskredieten voor de SUVIS en de uitbreiding samen te voegen én de onderbesteding op de SUVIS-middelen in te zetten als dekking voor de meerkosten.

c) De investering voor de nieuw school van Al Amana van zo'n € 522.000 zal voor € 222.000 worden gedekt uit bestaande investeringskredieten voor eerste inrichting en voor € 300.000 worden gedekt uit de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting. De overige structurele lasten voor OZB, heffingen en verzekeringen worden gedekt uit de exploitatiemiddelen voor onderwijshuisvesting.

d) De kapitaallasten als gevolg van de investeringen van samen € 1 miljoen voor tijdelijke uitbreiding van de Hugo de Groot en de Troubadour komen ten laste van de IHP-middelen voor tijdelijke huisvesting.

e) Kleinere aanvragen van totaal € 300.000 zoals de kosten van het zorgarrangement De Kameleon en herstelwerkzaamheden als gevolg van betonrot en asbest worden opgevangen binnen bestaande exploitatiemiddelen voor onderwijshuisvesting. Dit leidt niet tot een begrotingswijziging.

RAADSVOORSTEL

De uitvoeringsagenda van het IHP is niet statisch. Bovendien zijn er in het IHP financiële afspraken gemaakt die gevolgen hebben voor de investerings- en exploitatielasten, zoals de verlengde afschrijftermijnen. De gevolgen van al deze wijzigingen worden momenteel doorgerekend. In het jaarprogramma 2027 wordt hier nader op ingegaan.

Bijlage: begrotingswijziging

Nr. 25-007					
Onderwerp Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2026					
I / S S					
Raad d.d.					
Zaaknr. 4592587					
bedragen x € 1.000	Exploitatiebegroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2025	2026	2027	2028
Programma	Lasten				
	S04 Onderwijs				
	Kapitaallasten aankoop Lorentz Lyceum		599	593	587
	Eenmalige vergoeding Lorentz Lyceum	622			
	Dekking reservering Lorentz Lyceum	-620	-620	-620	-620
	Aanvullend budget Salamander		44	44	43
	Batterij systeem Salamander		33	33	32
	Kapitaallasten verbouwing Al Amana			12	12
	Uitbreiding Hugo de Groot		30	30	29
	Uitbreiding Troubadour		38	38	37
	Kapitaallasten Olympus/brouwerij		145	144	143
		2	269	274	263
	Baten				
	S04 Onderwijs				
Programma		0	0	0	0
	Exploitatieresultaat	-2	-269	-274	-263
	Mutaties reserves				
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	2	269	274	263
		2	269	274	263
Totaal Resultaat		0	0	0	0
Programma	Meerjaren Investeringsplan (MIP)	Begroting	Meerjarenraming		
	IS04 Onderwijs	2025	2026	2027	2028
	Aankoop Lorentz Lyceum	14.600			
	Aanvullend budget en batterij systeem Salamander	586			
	Verbouwing Al Amana		300		
	Uitbreiding Hugo de Groot	453			
	Uitbreiding Troubadour	582			
	Investering Olympus/brouwerij	3.548			
Totaal Investeringen		19.769	300	0	0

Uitvoering

De uitvoering vindt plaats op basis van de herijkte planning, zoals deze met de schoolbesturen is vastgesteld. Alle bedragen zullen op basis van een beschikking gefaseerd aan de schoolbesturen beschikbaar worden gesteld.

Communicatie

De schoolbesturen en andere betrokkenen zullen via een mailing op de hoogte worden gebracht van de vaststelling van het Jaarprogramma 2026.

RAADSVOORSTEL

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Jaarprogramma Onderwijshuisvesting 2026
- Begrotingswijziging 25-007

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer

4592587

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 mei 2025;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet, hoofdstuk 1, titel IV, afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024-2039;

besluit:

1. Het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2026 vast te stellen.
2. Akkoord te gaan met het al in 2025 uitvoeren van urgente aanvragen opgenomen in het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2026.
3. Akkoord te gaan met de financiële afhandeling van het Lorentz.
4. Akkoord te gaan met de meerkosten voor de SUVIS-maatregelen bij MFC Salamander.
5. De voorgestelde begrotingswijziging 25-007 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,